



Αθήνα, 28 Ιουνίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Τουρισμού
Οικονομικών
- Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Θέμα: «Επιτακτική ανάγκη στήριξης των τουριστικών επιχειρήσεων και υλοποίησης αναπτυξιακών επενδύσεων για τον τουριστικό κλάδο στην Στερεά Ελλάδα, με επίκεντρο τους Δελφούς»

Το πλήγμα που έχει δεχτεί ο ελληνικός τουρισμός την τελευταία διετία εξαιτίας της πανδημίας καθιστά τη συζήτηση για επανεξέταση του μοντέλου «ήλιος & θάλασσα» εξαιρετικά επίκαιρη, δεδομένου ότι για τους εκπροσώπους του κλάδου ήδη και το 2021 θεωρείται κατά το ήμισυ χαμένο. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος θα πρέπει να τεθεί η ολιστική αξιοποίηση του πολιτισμικού μας πλούτου σε συνδυασμό με το φυσικό κάλλος του τόπου μας.

Προϋπόθεση για την επιτυχία μίας νέας στρατηγικής αποτελεί η ενδεδειγμένη μελέτη όλων των παραμέτρων και ο σαφής σχεδιασμός. Ο ρόλος των Περιφερειών επίσης είναι κρίσιμος, καθώς θα κληθούν να ξεφύγουν από τη λογική της σπατάλης διαφημιστικών κονδυλίων και της απλής συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις.

Τα βασικά μεγέθη της τουριστικής βιομηχανίας στις 13 Περιφέρειες της Ελλάδας ενισχύουν την παραπάνω οπτική, διότι αποτυπώνουν ένα αξιοσημείωτο εύρος της «ψαλίδας» ανάμεσα στις υψηλές επιδόσεις των κορυφαίων, κυρίως νησιωτικών, προορισμών και στις χαμηλές των υπολοίπων. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει ότι πρόκειται για τομέα δύο «ταχυτήτων».

Η τουριστική αγορά της Στερεάς Ελλάδας σχεδόν «εξαφανίστηκε» το 2020. Η αντιμετώπιση της βαθιάς ύφεσης που καταγράφηκε, απαιτεί στοχευμένη οικονομική υποστήριξη των επιχειρηματιών, καθώς και συγκεκριμένα αναπτυξιακά προγράμματα για την αναβάθμιση των καταλυμάτων και των λοιπών τουριστικών υποδομών στην Περιφέρεια.

Τα στοιχεία που δίνουν οι μελέτες του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΞΕΕ)¹, του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)² και της ΕΛΣΤΑΤ³ για την κατάσταση της τουριστικής βιομηχανίας στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές της χώρας, για το 2019, πριν την εκδήλωση της πανδημίας, είναι αποκαλυπτικά.

Η Στερεά Ελλάδα συνιστά χαρακτηριστική περίπτωση τουριστικού προορισμού, ο οποίος μολοντί έχει αξιοσημείωτο δυναμικό, είναι καταδικασμένος σε μέτριες επιδόσεις, εξαιτίας του υφιστάμενου μοντέλου. Ως εκ τούτου, βρίσκεται «κολλημένη» στις τελευταίες θέσεις επισκεψιμότητας, διανυκτερεύσεων και εισπράξεων.

Η συγκεκριμένη Περιφέρεια, διαθέτει εμβληματικούς αρχαιολογικούς χώρους, με κορωνίδα το αρχαιολογικό συγκρότημα των Δελφών, το οποίο ωστόσο πλαισιώνεται και από άλλους σημαντικούς αρχαιολογικούς προορισμούς, όπως το νέο Μουσείο Θηβών, οι Θερμοπύλες, η Κοιλάδα των Ελικωνίων Μουσών, το αρχαίο θέατρο του Ορχομενού, ο θολωτός τάφος του Μινύα ή ο αρχαιολογικός χώρος της Ερέτριας. Ένα ολοκληρωμένο σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας δεν θα πρέπει επίσης να αφήνει αναξιοποίητο το υπόλοιπο ιστορικό και φυσικό απόθεμα της περιοχής, με πρωτοβουλίες για ενοποιήσεις αρχαιολογικών χώρων και προώθησης συνδυαστικών επισκέψεων. Στο πλαίσιο αυτό, δεν θα πρέπει να παραμεληθούν τα σημαντικά βυζαντινά μνημεία της περιοχής, όπως το μοναστήρι του Οσίου Λουκά, αλλά και της νεότερης Ιστορίας μας, όπως η Αλαμάνα. Οι περιοχές, τέλος, του Παρνασσού και της Ευρυτανίας συνεισφέρουν στην τουριστική υπεραξία της Στερεάς Ελλάδας και με το εξαιρετικό φυσικό τους κάλλος.

Εξειδικεύοντας τα στοιχεία σε επίπεδο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και Π.Ε. Φωκίδας, όπου υπάγεται η περιοχή των Δελφών, η κατάσταση διαμορφώνεται ως εξής. Η ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια το 2019 ανέδειξε την Στερεά Ελλάδα στην 6η θέση, με 3%, και πρώτη την Αττική, με 46%. Κατά συνέπεια, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας το 2019 αντιπροσώπευε το 3% του συνόλου των επισκεπτών

¹ Βλ. «Ετήσια Έρευνα για την Ξενοδοχειακή Αγορά», ΞΕΕ & ΙΤΕΠ (15/11-31/12/2019) και «Επιπτώσεις της πανδημίας του COVID-19 στον ξενοδοχειακό κλάδο, 2020», Αθήνα 18/1/2021.

² Βλ. «Βασικά Τουριστικά Μεγέθη της Περιφέρειας της Στερεάς Ελλάδας», ΙΝΣΕΤΕ, Οκτώβριος 2020.

³ Βλ. «Δελτίο Τύπου: Κίνηση Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων, Σεπτέμβριος 2019», Ελληνική Στατιστική Αρχή, Πειραιάς, 15/1/2020.

σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας, σημειώνοντας αύξηση κατά 38% σε σχέση με το 2014 (από 297.000 επισκέπτες το 2014, σε 409.000 το 2019). Η Π.Ε. Φωκίδας, με «ναυαρχίδα» τους Δελφούς (99%), κατέγραψε σχεδόν το σύνολο των επισκέψεων σε αρχαιολογικούς χώρους που καταγράφονται στην Περιφέρεια, με το υπόλοιπο 1% να κατανέμεται στις Π.Ε. Βοιωτίας και Φθιώτιδας. Η Στερεά Ελλάδα το 2019 κατείχε το 7% του συνόλου των επισκεπτών των μουσείων της Ελλάδας, σημειώνοντας αύξηση κατά 58% (από 246.000 το 2014, σε 391.000 το 2019). Η Π.Ε. Φωκίδας με ναυαρχίδα τους Δελφούς (71%), κατέγραψε το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Π.Ε. Βοιωτίας (22%), Εύβοιας (4%) και Φθιώτιδας (2%).

Το κεντρικό συμπέρασμα που προκύπτει από τα στοιχεία για την επισκεψιμότητα σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, είναι ότι εκεί ακριβώς εντοπίζεται το ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα της Στερεάς Ελλάδας. Επομένως, η Περιφέρεια, αλλά και ολόκληρη η χώρα, μπορούν να έχουν σημαντικό αναπτυξιακό όφελος από την μελέτη, προστασία, συντήρηση και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματός της, με επίκεντρο τους Δελφούς.

Για τον λόγο αυτό, πρέπει να ολοκληρωθεί επιτέλους η μελέτη για την ασφάλεια του δελφικού αρχαιολογικού συγκροτήματος από τις κατολισθήσεις. Διότι όσο μένουν κλειστά για τους επισκέπτες το αρχαίο γυμνάσιο, το στάδιο και η Κασταλία πηγή, αυτή η κατάσταση αφαιρεί το δικαίωμα πρόσβασης των πολιτών, και φυσικά των τουριστών, σε έναν αρχαιολογικό χώρο παγκόσμιας εμβέλειας. Επιπλέον, η υλοποίηση μελέτης ενοποίησης των προαναφερόμενων αρχαιολογικών χώρων θα αποτελούσε μια σημαντική εξέλιξη, προς την κατεύθυνση ανάδειξης του μοναδικού αρχαιολογικού συγκροτήματος.

Ειδικότερα, το αρχαίο θέατρο των Δελφών, το οποίο μάλιστα παραχωρήθηκε πρόσφατα για την συναυλία της «Ημέρας Beethoven»⁴ (6 Ιουνίου) που παρακολούθησε με μεγάλο θαυμασμό όλη η Ευρώπη, πρέπει να βρεθεί στο επίκεντρο της προσπάθειας για την δημιουργία ενός ποιοτικού τουριστικού μοντέλου ανάπτυξης της Στερεάς Ελλάδας αξιοποιώντας τα σημαντικά πολιτιστικά μνημεία της. Επομένως, η προσπάθεια αναστήλωσης του θεάτρου και επαναλειτουργίας του, πρέπει να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατό, χωρίς άλλες καθυστερήσεις. Για το θέμα αυτό εξάλλου, είχαμε καταθέσει στις 26 Μαρτίου 2021 σχετική Ερώτηση⁵ στη Βουλή προς την κυρία Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού.

⁴ Βλ. <https://www.culturenow.gr/h-syglonistiki-synaylia-me-ton-theodoro-koyrentzi-sto-arxaio-theatro-delfon-diathesimi-online-apo-to-megaro/>

⁵ Βλ. https://www.hellenicparliament.gr/Koinovoulftikos-Elenchos/Mesa-Koinovouleutikou-Elegxou?pcm_id=19a95105-1fc7-45b9-b3cf-acfc00ecaa7a

Στο πλαίσιο αυτό, η αγορά προσπαθεί το 2021, έχοντας χάσει ήδη την μισή σεζόν, να ανακάμψει με μεγάλες δυσκολίες, λόγω των συνεχιζόμενων αστοχιών της κυβερνητικής πολιτικής. Για παράδειγμα, με τα σημερινά δεδομένα, λόγω των υγειονομικών πρωτοκόλλων, υπάρχει ασυμφωνία ανάμεσα στην πληρότητα των τουριστικών λεωφορείων (αριθμός επιβαινόντων) και στους περιορισμούς στην είσοδο ομάδων στους αρχαιολογικούς χώρους και στα μουσεία. Η κατάσταση αυτή αυξάνει το κόστος ολόκληρου του τουριστικού «πακέτου», ενώ προκαλεί την δυσφορία των επισκεπτών, λόγω της πολύωρης αναμονής σε χώρους όπου συχνά τα κυλικεία δεν υπάρχουν καν ή παραμένουν κλειστά με ευθύνη του Υπουργείου Πολιτισμού, μέσα σε αντίξοες συνθήκες (υψηλές θερμοκρασίες κ.λπ.).

Επειδή ο «κλασικός γύρος» στα παγκόσμιας εμβέλειας πολιτιστικά μνημεία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, με επίκεντρο το δελφικό συγκρότημα, αποφέρει σημαντικό κέρδος σε συνάλλαγμα, με επαναλαμβανόμενες επισκέψεις τουριστών όλων των ηλικιακών ομάδων, ενώ παράλληλα προάγει την τουριστική «αναγνωρισιμότητα» της χώρας.

Επειδή το πλήγμα ήταν μεγάλο από τον δραματικό περιορισμό των αφίξεων αλλοδαπών επισκεπτών, κυρίως από τις ΗΠΑ, καθώς είναι αυτοί που δίνουν την συγκριτικά μεγαλύτερη πληρότητα στο σύνολο της Στερεάς, κυρίως το διάστημα από Μάρτιο έως Ιούλιο και από μέσα Σεπτεμβρίου έως αρχές Νοεμβρίου.

Επειδή οι συνολικές οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας ήταν σοβαρότατες για την τουριστική αγορά της Στερεάς, πρέπει να διασφαλιστεί κατά προτεραιότητα η επιβίωση των μικρών τουριστικών καταλυμάτων και των λοιπών μικρών οικογενειακών τουριστικών επιχειρήσεων, που στοιχειοθετούν άλλωστε το «προφίλ» του κλάδου στη συγκεκριμένη Περιφέρεια.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- (1) Με ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθενται να προχωρήσουν στην άμεση οικονομική στήριξη των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων των Δελφών και της υπόλοιπης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας;**
- (2) Σκοπεύουν να προχωρήσουν άμεσα σε ενέργειες που θα προσφέρουν ενισχύσεις, με την μορφή μη επιστρεπτέας προκαταβολής, και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις καταλυμάτων, λιανικού εμπορίου, μεταφορών κ.α. που έμειναν στην πράξη εκτός αυτών, προκειμένου να μειωθεί η ζημία για τη «χαμένη» περίοδο Μάρτιος-Ιούνιος 2021;**

- (3) Προτίθενται να ανακοινώσουν την ένταξη της Κοινότητας Δελφών στις πληττόμενες περιοχές από το Υπουργείο Οικονομικών;
- (4) Θα λάβουν μέτρα για την εφαρμογή προγράμματος αναβάθμισης των τουριστικών μονάδων των Δελφών με επιδότηση 70%, αντίστοιχου εκείνου της Μάνης;
- (5) Προτίθενται να λάβουν ειδικότερα μέτρα προώθησης του τουριστικού προϊόντος, όπως διαφημιστική καμπάνια από το Υπουργείο Τουρισμού και τον ΕΟΤ για τους Δελφούς;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Πούλου Γιώτα

Νοτοπούλου Κατερίνα

Αυγέρη Θεοδώρα

Βαρδάκης Σωκράτης

Γιαννούλης Χρήστος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Καλαματιανός Διονύσιος

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μωραΐτης Αθανάσιος

Ξενογιαννακοπούλου Μαρία - Ελίζα (Μαριλίζα)

Παππάς Νικόλαος

Ραγκούσης Ιωάννης

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σπίρτζης Χρήστος

Τελιγορίδου Ολυμπία

Φωτίου Θεανώ

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης